

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobců: **a) Ing. S. Š.**, a **b) JUDr. J. Š.**, zastoupeni JUDr. Pavlem Bergerem, advokátem, sídlem Bělocerkevská 1037/38, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury**, sídlem Maltézské náměstí 471/1, Praha 1, týkající se žaloby proti rozhodnutí ministra kultury ze dne 21. července 2016 č. j. MK 46856/2016 OLP, v řízení o kasační stížnosti žalobce a) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. září 2020 č. j. 8 A 174/2016 - 100,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalobce a) **se zamítá.**
- II.** Žalobci **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** Žádost žalobkyně b) o prominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost **se zamítá.**
- V.** Návrh žalobkyně b) na zrušení usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 357/2020 - 20 ze dne 15. ledna 2021 **se odmítá.**
- VI.** Žalobkyni b) **se vrací** zaplacený soudní poplatek za podání kasační stížnosti ve výši **5 000 Kč**, který bude zaplacen k rukám zástupce žalobkyně b) JUDr. Pavla Bergera, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalovaný zahájil v roce 2012 na podnět Národního památkového úřadu řízení o prohlášení souboru „Hostinec B.“ za kulturní památku. Uvedený soubor je ve vlastnictví žalobců a sestává z hlavní budovy hostince č. p. X na pozemku par. č. X, vozové kolny

bez č. p. na pozemku par. č. X a tři hospodářských budov bez č. p. na pozemcích par. č. X, X a X v katastrálním území D. P., P. 9.

[2] Rozhodnutím ze dne 12. února 2013 č. j. MK 9834/2013 OPP prohlásil žalovaný soubor „Hostinec B.“ za kulturní památku. Toto rozhodnutí však zrušil ministr kultury rozhodnutím ze dne 13. února 2015 č. j. MK 9491/2015 OLP a věc vrátil žalovanému k novému projednání, přičemž jej zavázal, aby podle § 54 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ohledal interiéry budov a pořídil jejich fotodokumentaci. Dále žalovanému uložil předložit věc k odbornému posouzení Komisi pro hodnocení návrhů na prohlášení nemovitých věcí za kulturní památky a žádostí o zrušení prohlášení nemovitých věcí za kulturní památky (dále jen „poradní komise“) a umožnit žalobcům vyjádřit se k zápisu z jednání této komise. Žalovaný měl též vyhodnotit posudek vypracovaný PhDr. H., který žalobci předložili v řízení o rozkladu, a vypořádat věcné námítky uplatněné v rozkladu.

[3] Rozhodnutím ze dne 30. listopadu 2015 č. j. MK 35208/2015 OPP žalovaný prohlásil za kulturní památku soubor „Hostinec B.“ v rozsahu hlavní budovy hostince č. p. X na pozemku par. č. X, vozové kolny bez č. p. na pozemku par. č. X a pozemků par. č. X (jehož součástí je i ohradní zeď s vjezdem) a X v katastrálním území D. P., P., a neprohlásil za kulturní památku tři hospodářské budovy bez č. p. na pozemcích par. č. X, X, X, X, spolu s pozemky par. č. X, X a X v téže katastrálním území. Žalovaný konstatoval, že areál bývalého zájezdního hostince je hodnotný architektonicky i urbanisticky, především hlavní budovou a dochovanou vozovou kolnou. Obě budovy se výrazně architektonicky i urbanisticky uplatňují v prostředí okrajové zástavby hl. m. Prahy. Bývalý zájezdní hostinec spolu s vozovou kolnou svým exteriérem reprezentuje klasicistní slohovou etapu, a uplatňuje se tak významně v urbanismu obce. K tomu přispívá i jeho dominantní nárožní poloha na křižovatce cest – při bývalé císařské silnici spojující Prahu s Vídní, dodnes důležité komunikaci, kterou přetíná místní komunikace vedoucí k areálu zámku. Ohradní zeď s vjezdem urbanisticky významně dotváří soubor a zároveň jedinečným způsobem dokumentuje vývoj tohoto typu staveb ve vztahu k historii lokality i k obecnému vývoji dopravy v Čechách. Oproti tomu zástavba při severním okraji souboru se ve svém okolí příliš pohledově neuplatňuje, neboť je skryta za ohradní zdí a na severu je zastíněna vyvýšeným tělesem železnice. Tyto budovy byly ve druhé polovině 20. století znehodnoceny nevratnými a nevhodnými stavebními zásahy. K závěru PhDr. H., že budovy jsou běžnou stavební produkcí své doby a nevykazují znaky kulturní památky, žalovaný uvedl, že právě typologická četnost tohoto typu staveb a jejich variací a fakt, že jde o stavby, které dokládají podobu areálu zájezdních hostinců při císařských silnicích v 18. a 19. století, zvyšují jejich památkovou hodnotu. Tvrzení PhDr. H., že všechny hodnotné historické prvky budov byly odstraněny nejpozději při rekonstrukci v 80. letech 20. století, neodpovídá výsledkům ohledání, závěrům poradní komise ani podnětu Národního památkového ústavu.

[4] Rozklad žalobců proti rozhodnutí žalovaného zamítl ministr kultury rozhodnutím označeným v návěti. Přisvědčil žalovanému, že ve správním řízení bylo prokázáno, že soubor „Hostinec B.“ splňuje zákonem stanovené podmínky pro prohlášení za kulturní památku. Fotodokumentace pořizená při ohledání potvrzuje závěry poradní komise a žalovaného. Osobní účast členů poradní komise při ohledání nebyla nutná, komise měla dostatek podkladů pro řádné posouzení věci (podrobnou fotodokumentaci z ohledání, odborný popis současného stavu i historie souboru, zákres do katastrální mapy, letecký snímek areálu, historické mapy z webu, stavebně historické posouzení PhDr. H.). Námítku podjatosti oprávněné úřední osoby žalovaného Ing. D. vznesli žalobci opožděně. Podnět k prohlášení souboru za kulturní památku podal Národní památkový ústav, nikoli doc. K.. Podnět sice vycházel z rukopisu doc. K., avšak právě proto byl doc. K. vyloučen z projednávání této věci v poradní komisi. I podnět mohl být podkladem rozhodnutí žalovaného. Na závěr ministr kultury uvedl, že ochranný režim kulturní

pokračování

památky neomezuje běžnou provozně-technickou údržbu objektů. Rozsáhlejší stavební úpravy sice vyžadují závazné stanovisko orgánu státní památkové péče, toto stanovisko však musí brát ohledy i na zájmy vlastníků nemovitostí a nemůže stanovit příliš přísné a rigidní požadavky. V případě, že památková ochrana budov bude vyžadovat při rekonstrukci dražší technologie či materiály, nabízí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, možnost finančních příspěvků na zachování, obnovu či údržbu kulturní památky.

[5] Žalobu proti rozhodnutí ministra kultury zamítl Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem označeným v návěti. Zdůraznil, že žalobci v převážné míře opakovali to, co již namítali v rozkladu, a s odůvodněním napadeného rozhodnutí přímo nepolemizovali. Městský soud se proto zaměřil především na to, zda jsou úvahy žalovaného racionální a logicky soudržné, a jelikož v tomto směru pochybení neshledal, stručně shrnul argumentaci žalovaného, s níž se ztotožnil. Upozornil též na limity soudního přezkumu rozhodnutí o prohlášení věci za kulturní památku, které je založeno na správním uvážení. Městský soud konstatoval, že rozhodnutí žalovaného komplexně posoudilo památkovou hodnotu budov i celého souboru. Stavební úpravy jsou snadno odstranitelné, i přes zboření části zdi jsou zachovány řady hodnotných prvků hostince. Usnesením ze dne 27. dubna 2015 žalovaný nařídil žalobcům povinnost strpět ohledání nemovitostí, avšak nelze z něj dovodit, že by se ohledání museli zúčastnit členové poradní komise. Při místním šetření byl pořízen značný počet fotografií, poradní komise navíc měla k dispozici další podklady. Tyto podklady ve svém souhrnu podporují závěr žalovaného. Městský soud neshledal vadu v tom, že žalovaný označil posudek PhDr. H. za dílčí a vyvrátil jeho závěry. Žalobci byli seznámeni se zápisem o jednání poradní komise v rámci seznámení s podklady rozhodnutí. O informaci o složení poradní komise žalobci požádali až v rozkladu, což městský soud považuje za neúčelné, tato informace je navíc zveřejněna na webu žalovaného. Jednání poradní komise je zásadně nevěřejné. Podnět (nesprávně označený jako návrh) k prohlášení souboru za kulturní památku podal Národní památkový ústav, který pouze využil podklad vyhotovený doc. K. Ačkoli Nejvyšší správní soud v minulosti judikoval, že je vhodné, aby obsahoval podnět vlastní, původní text, nejde o nutnost, přejímání textů z jiných dokumentů obecně není vadou. Žalobci sice uváděli, že bylo celé řízení ovlivněno podjatým doc. K., který zmanipuloval i oprávněnou úřední osobu žalovaného Ing. D., avšak neoznačili žádné důkazy na podporu tohoto tvrzení. Námitku podjatosti Ing. D. uplatnili až v rozkladu, ačkoli jim bylo již v řízení v prvním stupni známo, že je oprávněnou úřední osobou, že provedla ohledání a pořídila fotodokumentaci. Námitka podjatosti tedy nebyla uplatněna včas a nelze k ní přihlížet. Žalobci navíc neuváděli žádné skutečnosti svědčící o osobním zájmu Ing. D. na výsledku řízení, samotná skutečnost, že se ztotožnila s pohledem doc. K. na věc, ji nečiní podjatou. Tvrzení o finanční náročnosti péče o nemovitosti prohlášené za kulturní památku žalobci ničím neprokazovali a omezili se na vágní prohlášení, že se od neoznačených institucí dozvěděli, že by dotace na hostinec B. nezískali. Původní rozhodnutí žalovaného, které zrušil ministr kultury, nebylo vydáno před zahájením řízení, datum 29. června 2012 je zjevnou chybou v psaní. Na závěr městský soud uvedl, že napadené rozhodnutí nesouvisí se spory žalobců s městskou částí Praha – Dolní Počernice a doc. K.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[6] Proti rozsudku městského soudu podali žalobci společně kasační stížnost. Řízení o kasační stížnosti žalobkyně b) bylo zastaveno usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 15. ledna 2021 č. j. 6 As 357/2020 - 20 pro nezaplacení soudního poplatku.

[7] Žalobce a) (dále též „stěžovatel“) namítá, že žalovaný vycházel pouze z návrhu Národního památkového ústavu a vyjádření Magistrátu hlavního města Prahy, odboru kultury,

památkové péče a cestovního ruchu, které však byly opsány z materiálu podjatého doc. K., a tím pádem byly též podjaté. Dle názoru stěžovatele nebyl ve správním řízení správně zjištěn skutkový stav, neboť členové poradní komise se nezúčastnili ohledání a podklady, z nichž poradní komise vycházela, na rozdíl od posouzení PhDr. H., mají pouze popisnou, nikoli „hodnotovou hodnotu“ (neobsahují posouzení míry památkové hodnoty). Fotodokumentace nemůže nahradit subjektivní vnímání členů poradní komise při jejich osobní přítomnosti při ohledání. Ing. D. provedla ohledání za zcela nevhodných světelných podmínek. Shromážděné důkazy žalovaný vadně hodnotil. Stěžovatel považuje rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné, v jeho odůvodnění chybí, proč dal žalovaný přednost posouzení míry památkové hodnoty souboru ze strany Národního památkového ústavu před závěry PhDr. H. Městský soud se s námitkami stěžovatele nevypořádal. Sice konstatoval, že neshledal překročení mezi správním uvážením, avšak tento závěr nijak nezduvodnil.

[8] Stěžovatel trvá na tom, že doc. K. se podílel na rozhodování poradní komise i rozkladové komise a ovlivnil je, byť neoficiálně, a to na popud starosty městské části Praha – Dolní Počernice. První rozhodnutí žalovaného bylo vydáno již dne 29. června 2012, aniž by si žalovaný vyžádal vyjádření krajského úřadu a písemně vyrozuměl vlastníka. Komplot mezi starostou městské části Praha – Dolní Počernice, Magistrátem hl. m. Prahy a žalovaným nemůže stěžovatel přímo dokázat, uvedl však několik okolností, z nichž lze existenci komplotu nepřímou dovodit (dlouholeté soudní spory se starostou městské části Praha – Dolní Počernice, zájem starosty o nemovitosti stěžovatele, výhrůžky, úzké kontakty mezi starostou a doc. K., členství doc. K. v poradní komisi, snaha doc. K. zúčastnit se ohledání, komunikace Ing. B. z Magistrátu hl. m. Prahy s Ing. D.). Tyto okolnosti svědčí též o podjatosti Ing. D. Městský soud pochybil tím, že neprovedl důkazy, které stěžovatel a žalobkyně b) v tomto směru navrhovali. Dle názoru stěžovatele byla v této věci motivace k zahájení řízení o prohlášení za kulturní památku důležitá. Hostinec B. nebyl od roku 1982 třikrát prohlášen za kulturní památku, došlo k tomu až na základě ingerence starosty městské části Praha – Dolní Počernice. Žalovaný ani městský soud neprovedl test proporcionality zásahu do vlastnického práva stěžovatele a žalobkyně b).

[9] Stěžovatel je přesvědčen, že soubor „Hostinec B.“ nemá památkovou hodnotu potřebnou k prohlášení za kulturní památku, a že by poradní komise po ohledání dospěla ke stejnému závěru. Pokud by se stěžovatel a žalobkyně b) mohl zúčastnit jednání poradní komise, seznámil by ji se všemi okolnostmi případu. Na závěr stěžovatel upozornil na šikanózní přístup příslušného stavebního úřadu vůči němu a žalobkyni b).

[10] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu. Ve správním řízení bylo řádně prokázáno, že byly splněny podmínky pro prohlášení souboru „Hostinec B.“ za kulturní památku. Žalovaný zopakoval důvody, které ho k tomuto závěru vedly. Soubor se nachází na území, kde není zavedena plošná památková ochrana, a tudíž je prohlášení za kulturní památku jeho jedinou památkovou ochranou. Stěžovatel uplatňuje tak náročné požadavky na úroveň památkových hodnot souboru, že by je mohly splnit jen skutečně mimořádné objekty, které jsou národními kulturními památkami. V nyní řešeném případě však jde o nižší stupeň ochrany. Všechny příslušné orgány a instituce doporučily prohlásit soubor za kulturní památku. Žalovaný postupoval tak, aby byla co nejméně dotčena práva žalobců, neboť za kulturní památku prohlásil pouze ty nejhodnotnější části souboru. Značnou část kasační stížnosti tvoří úvahy stěžovatele o komplotu, které však nejsou důkazně podloženy a zůstávají v rovině spekulací. Tyto úvahy stěžovatel rozvinul až v soudním řízení, žalovanému proto nelze vytýkat, že se jimi nezabýval. Žalovaný též zdůraznil, že z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že motivace pro prohlášení věci za kulturní památku je irelevantní, rozhodující je řádné prokázání existence dostatečných památkových hodnot.

pokračování

[11] Stěžovatel (sám, nikoli prostřednictvím zástupce) na vyjádření žalovaného reagoval replikou, v níž poukázal na nejednotnou praxi žalovaného. Položil otázku, proč městský soud neuvažoval o vypracování znaleckého posudku. Zopakoval, že chce hostinec B. opravit za pomoci technologie a prvků odpovídajícím 21. století a že vůči němu stavební úřad postupuje šikanózně. Stěžovatel ke svému vyjádření přiložil „účastnickou výpověď“ žalobkyně b) (která obsahově odpovídá kasační stížnosti).

[12] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že nepovažoval za nutné vyzývat žalobkyni b) zvláště k vyjádření, neboť své stanovisko k věci vyjádřila společně se stěžovatelem v kasační stížnosti, která byla formulována jako společné podání obou žalobců.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[13] Na úvod Nejvyšší správní soud připomíná, že námitky, které stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl, nejsou v kasační stížnosti přípustné [§ 104 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. To se týká námitek, že Ing. D. pořídila při ohledání nemovitostí fotodokumentaci za nevhodných světelných podmínek, že měl být proveden test proporcionality a že vůči žalobcům postupuje stavební úřad šikanózně. Tyto námitky stěžovatel vznesl až v kasační stížnosti, městský soud se k nim tudíž nijak nevyjadřoval, a bylo by v rozporu s povahou kasačního řízení, kdyby tak učinil poprvé až Nejvyšší správní soud.

[14] Nejvyšší správní soud dále nepřihlížel k námitkám, které stěžovatel uplatnil až v replice (konkrétně k té, že měl městský soud zadat vypracování znaleckého posudku). Stěžovatel totiž původně podal blanketní kasační stížnost, k jejímu doplnění jej Nejvyšší správní soud vyzval usnesením ze dne 18. listopadu 2020 č. j. 6 As 357/2020 - 5. Za takové situace lze kasační stížnost rozšiřovat o nové důvody jen v měsíční lhůtě pro odstranění vad kasační stížnosti (§ 106 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Repliku, obsahující uvedenou námitku, stěžovatel podal až po uplynutí této lhůty.

[15] Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve zbývajícím rozsahu posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud předesílá, že je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. července 2007 č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, č. 1350/2007 Sb. NSS). Rozhodnutí žalovaného, respektive ministra kultury, nelze považovat za nepřezkoumatelné, neboť je z něj zřejmé, jak a z jakých důvodů žalovaný o věci rozhodl. Ministr kultury se v rozhodnutí o rozkladu vypořádal se všemi námitkami žalobců. Napadený rozsudek tedy nelze považovat za nepřezkoumatelný jen proto, že za situace, kdy obsah žaloby v naprosté většině odpovídal rozkladu žalobců proti rozhodnutí žalovaného, městský soud rekapituloval odůvodnění rozhodnutí ministra kultury a uvedl, že se s ním ztotožňuje (byť si lze bezesporu představit obratnější formulaci než uvozovat vypořádání každé žalobní námitky tím, že na ni žalovaný odpověděl tak či onak).

[17] Podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona o státní památkové péči prohlašuje žalovaný za kulturní památky *nemovité a movité věci, popřípadě jejich soubory, které jsou významnými doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti, jako projevy tvůrčích schopností a práce*

člověka z nejruznějších oborů lidské činnosti, pro jejich hodnoty revoluční, historické, umělecké, vědecké a technické.

[18] Jak správně upozorňoval žalovaný, stěžovatel v kasační stížnosti závěr, že část souboru „Hostinec B.“ naplňuje citované znaky kulturní památky, prakticky nezpochybňoval, věnoval se převážně tvrzenému komplotu a vadám správního řízení, především podjatosti osob podílejících se na rozhodování žalovaného. Přesněji řečeno, omezil se na sdělení, že je přesvědčen, že „objekty v Dolních Počernicích ani soubor památkovou hodnotu, potřebnou k prohlášení za kulturní památku, nemají“ (str. 9 kasační stížnosti). To však nelze považovat za kvalifikovanou oponenturu závěrům městského soudu opřeným o poměrně podrobné odůvodnění rozhodnutí ministra kultury. Takto obecnou námitku může Nejvyšší správní soud vypořádat s odpovídající mírou obecnosti. Postačí tedy konstatovat, že žalovaný i městský soud popsali historii hostince B. tak, že byl v provozu od 2. poloviny 16. století až do roku 2010 a byl úzce spjat s kulturním a společenským vývojem lokality. Objekty hostince, vozové kolny a ohradní zdi představují jedinečný doklad stavebního a funkčního vývoje budovy zájezdního hostince. Exteriér bývalého zájezdního hostince a vozové kolny kvalitně reprezentuje klasicistní sloh, a významně se tak uplatňuje v soboru obce. K tomu přispívá i dominantní nárožní poloha hostince na křižovatce při bývalé císařské silnici spojující Prahu s Vídní. Ohradní zeď soubor urbanisticky dotváří a zároveň jedinečným způsobem dokumentuje vývoj tohoto typu staveb ve vztahu k historii lokality i k obecnému vývoji dopravy v Čechách. Stavby vykazují vysoké hodnoty historické i architektonické a urbanistické. Tyto skutečnosti (na tomto místě zmíněné jen ve stručnosti) svědčí o hodnotě souboru „Hostinec B.“, která odůvodňuje jeho prohlášení za kulturní památku, resp. obecná námitka stěžovatelů není s to vyvrátit závěr žalovaného, potvrzený městským soudem.

[19] Jak Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku ze dne 31. října 2013 č. j. 2 As 120/2011 -173, „posuzování míry historické, umělecké, vědecké a technické hodnoty konkrétních objektů je ze své podstaty vždy do jisté míry projevem subjektivního vnímání hodnotitelů; hodnotící kritéria jsou zde jen obtížně kvantifikovatelná a významný podíl zde má správní uvážení. Vzhledem k tomu, že oblast správního uvážení leží zásadně mimo rozsah přezkumné pravomoci správních soudů (s výjimkou, kdy došlo k překročení jeho mezí, nezohlednění některého ze zákonem předepsaných kritérií, či dokonce atrahoval-li si správní orgán diskreci tam, kde to zákon nepředpokládá), je v těchto případech ze strany soudu na místě spíše zdrženlivý přístup“. V projednávané věci neshledal Nejvyšší správní soud, že by závěr žalovaného trpěl kteroukoli z těchto vad.

[20] Žalovaný si v souladu s § 3 odst. 1 zákona o státní památkové péči vyžádal vyjádření Magistrátu hlavního města Prahy, který doporučil prohlášení souboru „Hostinec B.“ za kulturní památku (stanovisko ze dne 19. října 2012 č. j. S-MHMP 1309256/2012/Bb). Vycházel též z podrobně odůvodněného podnětu k prohlášení souboru „Hostinec B.“ za kulturní památku, jehož autorem byl Národní památkový ústav, který je odbornou organizací státní památkové péče ve smyslu § 32 zákona o státní památkové péči.

[21] Bylo by absurdní považovat tyto podklady za nepoužitelné jen proto, že se v náhledu na význam hostince B. shodují s doc. K., jehož má stěžovatel za podjatého. To že je někdo podjatý, vede pouze k tomu, že je vyloučen z rozhodování, nikoli k tomu, že jiná úřední osoba již nemůže dospět ke stejnému závěru. Kromě nepodloženého tvrzení o „komplotu všech zúčastněných“ stěžovatel neuvedl žádnou okolnost zpochybňující nepodjatost pracovníků Národního památkového ústavu a Magistrátu hl. m. Prahy.

[22] Dalším podkladem rozhodnutí žalovaného byl závěr poradní komise, která jednoznačně doporučila prohlásit za kulturní památku budovu hostince, vozovou kolnu i pozemky vymezené

pokračování

budovami v severní části areálu hostince, pozemek dvora a pozemek vymezený budovou navazující na východní okraj zájezdní hospody. Doc. K., který je členem poradní komise, se projednávání souboru „Hostinec B.“ nezúčastnil s ohledem na námitku podjatosti, kterou žalobci ve správním řízení vznesli. Stejně jako v případě Národního památkového ústavu a Magistrátu hl. m. Prahy stěžovatel neuvedl nic, co by nasvědčovalo o podjatosti jiných členů poradní komise než doc. K. Žalovanému tudíž nic nebránilo ze závěru poradní komise vyjít.

[23] Stěžovatel spatřoval vadu řízení v tom, že ohledání souboru nemovitostí proběhlo bez účasti členů poradní komise. Ohledání je jeden ze způsobů dokazování, jeho cílem je tedy zjištění skutkového stavu. Zároveň je úkonem ve správním řízení, který zásadně provádí oprávněná úřední osoba (§ 15 odst. 2 správního řádu), již byla v projednávaném případě Ing. D.. Poradní komise je odborným poradním orgánem žalovaného, jehož úkolem je posoudit, zda má konkrétní věc charakteristiky kulturní památky ve smyslu výše citovaného § 2 zákona o státní památkové péči. Jejím úkolem je tedy spíše hodnocení skutkového stavu (stavu věci zjištěného ohledáním) z odborného hlediska, její činnost lze v jistém smyslu připodobnit k činnosti znalců. Ačkoli tedy účast členů poradní komise při ohledání není vyloučena (k tomu srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. října 2019 č. j. 2 As 429/2018 - 25, č. 3938/2019 Sb. NSS) a v řadě případů může být i žádoucí, zákon ji přímo nevyžaduje.

[24] Poradní komise měla k dispozici řadu listin (včetně posudku PhDr. H., který předložili žalobci), map a podrobnou fotodokumentaci, kterou Ing. D. pořídila při ohledání, na jejichž základě komise dospěla k jednoznačnému závěru, že větší část souboru „Hostinec B.“ si zaslouží památkovou ochranu podle § 2 zákona o státní památkové péči. Tyto podklady považuje Nejvyšší správní soud za dostatečné. Ostatně samotné doporučení poradní komise bylo (stejně jako ohledání) jedním z důkazů, které žalovaný v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů hodnotil. Pokud by se žalovaný či ministr kultury v řízení o rozkladu se závěry poradní komise neztotožnil, nic mu nebránilo se od nich s patřičným odůvodněním odchýlit.

[25] Posledně uvedené platí i pro posudek PhDr. H., který ve správním řízení předložili žalobci na podporu svého stanoviska, že hostinec B. nenaplnuje znaky kulturní památky. Žalovaný tento posudek zahrnul mezi podklady pro své rozhodování a v odůvodnění svého rozhodnutí se s jeho závěry vypořádal. To, že se s ním žalovaný neztotožnil, ještě samo o sobě neznamená, že hodnotil důkazy vadně. Jak již bylo uvedeno výše, proti závěrům PhDr. Holečka stál názor Národního památkového ústavu, vyjádření Magistrátu hl. m. Prahy a závěr poradní komise žalovaného, k nimž se žalovaný přiklonil z důvodů, které rozvedl v odůvodnění svého rozhodnutí.

[26] Stěžovatel tvrdil, že žalobci mají dlouhodobé spory se starostou městské části Praha – Dolní Počernice. Nic však nesvědčí tomu, že by tato skutečnost ovlivnila rozhodování žalovaného (včetně sedmičlenné poradní komise) a ministra kultury. Nejvyšší správní soud připomíná, že důvod podání podnětu k prohlášení souboru za kulturní památku je právně irelevantní. I pro tento případ platí, co Nejvyšší správní soud uvedl dříve k jinému případu, že stěžovatel „brojí proti vnitřním motivům iniciátorů tohoto správního řízení (které není řízením návrhovým), přičemž však soudní přezkum se týká toliko jeho průběhu a výsledku. Jinými slovy řečeno, motivace k podání předmětného návrhu mohla být prakticky jakákoliv, neboť sama o sobě nepodléhá soudnímu přezkumu, a relevantní se jeví toliko zjištění, zda pro prohlášení domu za kulturní památku byl dán či nikoliv příslušný zákonný důvod“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. dubna 2004 č. j. 6 A 106/2002 - 81). Městský soud proto nepochybil tím, že neprovedl důkazy, které žalobci k této námitce navrhovali. Ve shodě s městským soudem považuje Nejvyšší správní soud datací prvního rozhodnutí žalovaného (které k rozkladu žalobců zrušil ministr kultury) ke dni 29. června 2012, tedy před zahájení správního řízení, za chybu

v psaní, toto rozhodnutí bylo podle všeho vydáno později (zmiňuje se v něm, že žalobci byli vyrozuměni o zahájení správního řízení a vyzváni k seznámení s podklady rozhodnutí, cituje se v něm vyjádření Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 19. října 2012).

[27] Podstatná není ani skutečnost, že snahy o prohlášení souboru „Hostinec B.“ za kulturní památku sahají až do roku 1982. Ostatně bylo by možno poznamenat, že tato skutečnost by spíše mohla vyvracet přesvědčení stěžovatele o komplotu, neboť doc. K. poprvé navrhl prohlásit hostinec za kulturní památku mnoho let předtím, než byl současný starosta městské části Praha – Dolní Počernice zvolen (dle tvrzení žalobců v roce 1998) a než s ním začali mít žalobci spory (nejdříve v roce 2001). A jak uvedl Nejvyšší správní soud v již citovaném rozsudku č. j. 2 As 120/2011 - 173, „z faktu, že určitý objekt nebyl dosud památkově chráněn [...] nemůže založit legitimní očekávání, že k památkové ochraně takového objektu nemůže kdykoliv v budoucnu dojít. Posun v nahlížení na takový objekt přitom nemusí být nutně podmíněn změnami skutkových okolností (například poměrů v lokalitě, kde se objekt nachází), ale může pramenit i z posunu v náhledu na to, co je hodnota, kterou je třeba památkově chránit. Jde-li o výraz dynamiky společenského chápání těchto hodnot (nikoli o výraz libovůle orgánu památkové ochrany), nelze proti takovému postupu v principu ničeho namítat“. Navíc je třeba zdůraznit, že stěžovatel netvrdil a ze správního spisu nevyplývalo, že by žalovaný dal kdykoli v minulosti najevo, že soubor „Hostinec B.“ nepovažuje za kulturní památku, pouze jej dřívější podněty nepohnuly k činnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Na základě uvedeného Nejvyšší správní soud uzavírá, že žalovaný při posuzování, zda budova hostince B., vozová kolna a ohradní zeď areálu představují kulturní památku ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) zákona o státní památkové péči rozhodl na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu a své rozhodnutí řádně odůvodnil. Kasační stížnost proti rozsudku, v němž se městský soud se závěry žalovaného ztotožnil, tedy není důvodná, protože ji Nejvyšší správní soud zamítl podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Rozhodl tak bez jednání podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[29] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 5 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobci neměli ve věci úspěch, nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

[30] Jak již bylo uvedeno výše, řízení o kasační stížnosti žalobkyně b) bylo zastaveno usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 15. ledna 2021 č. j. 6 As 357/2020 - 20 pro nezaplacení soudního poplatku ve lhůtě 15 dnů od doručení výzvy. Usnesení o zastavení řízení nabylo právní moci 19. ledna 2021. Dne 16. února 2021 obdržel Nejvyšší správní soud částku 5 000 Kč od žalobkyně b), dne 18. února 2021 pak od ní, prostřednictvím jejího právního zástupce, obdržel žádost o prominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku a návrh na zrušení usnesení č. j. 6 As 357/2020-20 o zastavení řízení o kasační stížnosti žalobkyně b). Tento návrh žalobkyně b) odůvodnila svým onemocněním v době, kdy jí běžela a posléze i marně uplynula lhůta k zaplacení soudního poplatku.

[31] Nejvyšší správní soud tuto žádost výrokem IV zamítl jako bezpředmětnou, neboť v důsledku nezaplacení soudního poplatku již bylo řízení o kasační stížnosti žalobkyně b) pravomocně zastaveno, prominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku by proto pro žalobkyni b) nemělo žádný význam. Nadto právní mocí usnesení o zastavení řízení

pokračování

pro nezaplacení soudního poplatku poplatková povinnost již zanikla (§ 9 odst. 7 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích). Soud bez výslovného ustanovení zákona nemůže zrušit své rozhodnutí, jímž bylo řízení skončeno, opravný prostředek proti usnesení Nejvyššího správního soudu přípustný není (viz § 53 odst. 3 s. ř. s.). Usnesení o zastavení řízení není usnesením, jímž se toliko upravuje vedení řízení, a soud je jím vázán, jakmile je doručil (§ 55 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soudu proto výrokem V podle § 46 odst. 1 písm. d), § 53 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl jako nepřipustný návrh na zrušení usnesení č. j. 6 As 357/2020 - 20. Z těchto důvodů také Nejvyšší správní soud výrokem VI v souladu s § 10 odst. 1 zákona o soudních poplatcích rozhodl, že se žalobkyni b) zaplacený poplatek vrací, a to ve lhůtě stanovené v § 10a odst. 1 citovaného zákona.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2021

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu